

Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας

Τόμ. 17 (1994)

Δελτίον ΧΑΕ 17 (1993-1994), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη της Ντούλας Μουρίκη (1934-1991)

Δημοσιεύσεις Ντούλας Μουρίκη

(ΧΑΕ) ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

doi: [10.12681/dchae.1083](https://doi.org/10.12681/dchae.1083)

Βιβλιογραφική αναφορά:

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΧΑΕ). (1994). Δημοσιεύσεις Ντούλας Μουρίκη. *Δελτίον της Χριστιανικής Αρχαιολογικής Εταιρείας*, 17, 13-15. <https://doi.org/10.12681/dchae.1083>

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Δημοσιεύσεις Ντούλας Μουρίκη

Δελτίον ΧΑΕ 17 (1993-1994), Περίοδος Δ'. Στη μνήμη της
Ντούλας Μουρίκη (1934-1991)

ΑΘΗΝΑ 1994

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

Βιβλία

1. The Octateuch Miniatures of the Byzantine Manuscripts of Cosmas Indicopleustes, Princeton University (Fine Arts), 1970 (πολυγραφημένη διδακτορική διατριβή).
2. Οι τοιχογραφίες του Ἁγίου Νικολάου στὴν Πλάτσα τῆς Μάνης (στά ἑλληνικά, γαλλικά καὶ ἀγγλικά). Ἔκδοση τῆς Τράπεζας Ἀττικῆς, Ἀθήνα 1975.
3. Ἀναγέννηση, Μανιερισμός, Μπαρόκ. Ζωγραφικὴ καὶ γλυπτικὴ, Ἀθήνα 1975.
4. Οἱ τοιχογραφίες τοῦ Σωτήρα κοντὰ στό Ἀλεποχώρι τῆς Μεγαρίδος (μέ ἀγγλικὴ περίληψη). Ἔκδοση τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ (Ταμεῖο Ἀρχαιολογικῶν Πόρων), Ἀθήνα 1978.
5. Σὲ συνεργασία μέ τοὺς Hans Belting καὶ Cyril Mango, The Mosaics and Frescoes of St. Mary Pammakaristos (Fethiye Camii) at Istanbul, Washington, D.C. 1978 (DOS, XV).
6. Τὰ ψηφιδωτὰ τῆς Νέας Μονῆς Χίου, τ. 1-2 (στά ἑλληνικά καὶ στά ἀγγλικά). Ἔκδοση τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 1985.
7. 150 χρόνια Πολυτεχνεῖο. Δυτικοευρωπαϊκὴ ζωγραφικὴ στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη ἀπὸ τίς παλαιῆς συλλογές τοῦ Πολυτεχνεῖο. Ὑπεύθυνος ἔκδοσης τοῦ Καταλόγου τῆς Ἐκθεσης στὴν Ἐθνικὴ Πινακοθήκη (11 Δεκεμβρίου 1987-31 Ἰανουαρίου 1988).
8. The Twilight of Byzantium, Princeton 1991. Ὑπεύθυνος ἔκδοσης μαζί μέ τὸν Slobodan Ćurčić.

Ἄρθρα σὲ περιοδικὰ

1. Ἡ παράσταση τῆς Φιλοξενίας τοῦ Ἀβραάμ εἰς μίαν εἰκόνα τοῦ Βυζαντινοῦ Μουσείου, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. Γ' (1962-63), σ. 87-114 (μέ γαλλικὴ περίληψη).
2. A Deësis Icon in the Art Museum, Record of the Art Museum, Princeton University, XXVII, 1 (1968), σ. 13-28.
3. Τέσσαρες μὴ μελετηθεῖσαι σκηναὶ τοῦ βίου τῆς Παναγίας εἰς τὴν Περιβλεπτον τοῦ Μυστρᾶ, ΑΕ 1968, Ἀρχαιολ. Χρονικά, σ. 1-6.
4. Ἡ Παναγία καὶ οἱ Θεοπάτορες: Ἀφηγηματικὴ σκηνὴ ἢ εἰκονιστικὴ παράσταση, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. Ε' (1969), σ. 31-56 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
5. Περί βυζαντινοῦ κύκλου τῆς Παναγίας εἰς μίαν εἰκόνα τῆς Μονῆς τοῦ Ὄρους Σινᾶ, ΑΕ 1970, σ. 120-150 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
6. Αἱ βιβλικαὶ προεικονίσεις τῆς Παναγίας εἰς τὸν τροῦλλον τῆς Περιβλέπτου τοῦ Μυστρᾶ, ΑΔ 25 (1970), Μελέται, σ. 217-251 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
7. The Portraits of Theodore Studites in Byzantine Art, JÖB 20 (1971), σ. 249-280.
8. Αἱ διακοσμήσεις τῶν τροῦλων τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ τοῦ Ἁγίου Σώζοντος Γερακίου, ΑΕ 1971, Ἀρχαιολ. Χρονικά, σ. 1-7 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
9. The Theme of the "Spinario" in Byzantine Art, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. ΣΤ' (1970-72), σ. 53-66.
10. Hymnography and Illustrated Manuscripts, εἰς: Illuminated Greek Manuscripts from American Collections. Catalogue of an Exhibition in Honor of Kurt Weitzmann. The Art Museum, Princeton University, Princeton N.J. 1973, σ. 26-30, 211-214.
11. Οἱ βυζαντινὲς τοιχογραφίες τῶν παρεκκλησίων τῆς Σπηλιᾶς τῆς Πεντέλης, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. Ζ' (1974), σ. 79-119 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
12. Un Unusual Representation of the Last Judgement in a Thirteenth Century Fresco in St. George near Kouvaras in Attica, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. Η' (1975-76), σ. 145-171.
13. Stylistic Trends in Monumental Painting of Greece at the Beginning of the Fourteenth Century, εἰς: L'art byzantin au debut du XIVe siècle. Symposium de Gračanica (1973), Belgrade 1978, σ. 55-83.
14. Ἡ διακόσμηση τοῦ τροῦλλου τοῦ Ἁγίου Ἱεροθέου κοντὰ στά Μέγαρα, ΑΑΑ XI (1979), σ. 115-136 (μέ ἀγγλικὴ περίληψη).
15. The Mask Motif in the Wall Paintings of Mistra. Cultural Implications of a Classical Feature in Late Byzantine Painting, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. Ι' (1980-81), σ. 307-338.
16. Stylistic Trends in Monumental Painting of Greece during the Eleventh and Twelfth Centuries, DOP 34-35 (1980-81), σ. 77-124.
17. Reflections of Constantinopolitan Styles in Georgian Monumental Painting, XVI. Internationaler Byzantinistenkongress, Wien 1981, JÖB 31 (1981), σ. 725-757.
18. Revival Themes with Elements of Daily Life in Two Palaeologan Frescoes Depicting the Baptism, εἰς: Okeanos. Essays Presented to Ihor Ševčenko, Harvard Ukrainian Studies VII (1983), σ. 458-474.
19. The Wall Paintings of the Church of the Panagia at Moutoullas, Cyprus, εἰς: Byzanz und der Westen. Studien zur Kunst des europäischen Mittelalters, ἔκδ. I. Hutter, Wien 1984, σ. 171-213.
20. Les mosaïques de la Nea Moni de Chios, CorsiRav XXXI (1984), σ. 359-404.
21. Thirteenth-Century Icon Painting in Cyprus, The Griffon, N.S. 1-2 (1985-1986), σ. 9-80.

22. Observations on the Style of the Wall Paintings of the Sion Church at Ateni, Georgia, εις: L'Arte Georgiana dal IX al XIV secolo. Atti del Terzo Simposio Internazionale sull'Arte Georgiana (Bari-Lecce 1980), Galatina 1986, σ. 173-185.
23. Palaeologan Mistra and the West, εις: Byzantium and Europe. First International Byzantine Conference Organized by the European Cultural Center of Delphi (Delphi 1985), Athens 1987, σ. 209-246.
24. A Thirteenth-Century Icon with a Variant of the Hodegetria in the Byzantine Museum of Athens, DOP 41 (1987), σ. 403-414.
25. Four Thirteenth-Century Sinai Icons by the Painter Peter, Actes du Symposium: Studenica et l'art byzantin autour de l'année 1200 (septembre 1986) (Colloques scientifiques de l'Académie Serbe des Sciences et des Arts, τ. XLI, Classe des Sciences historiques, τ. 11), Belgrade 1988, σ. 329-347.
26. Μέ τη συνεργασία της Nancy Ševčenko: 'Ιστορημένα χειρόγραφα, εις: Οί Θησαυροί της Μονής της Πάτμου, σ. 277-296 (στά ελληνικά, αγγλικά, γαλλικά και γερμανικά). 'Εκδοτική 'Αθηνών, 'Αθήνα 1988.
27. Οί τοιχογραφίες του παρεκκλησίου της Μονής του 'Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. ΙΔ' (1987-88), σ. 205-266.
28. Εικόνες του Σινᾶ από τόν 12ο ἔως τόν 15ο αἰώνα, εις: Σινᾶ. Οί Θησαυροί της 'Ι. Μονής 'Αγίας Αἰκατερίνης, σ. 101-125 (στά ελληνικά και αγγλικά). 'Εκδοτική 'Αθηνών, 'Αθήνα 1990.
29. The Wall Painting of the Pantanassa of Mistra: Models of a Fifteenth Century Decoration, εις: The Twilight of Byzantium, Princeton 1991.
30. Two Thirteenth-Century Sinai Icons with Variants of the Hodegetria, CahArch 39 (1991), σ. 153-182.
31. A Pair of Early Thirteenth Century Moses Icons at Sinai with the Scenes of the Burning Bush and the Receiving of the Law, ΔΧΑΕ, περ. Δ' - τ. ΙΣΤ' (1991-92), σ. 171-184.
32. 'Ο Greco και τό Βυζάντιο, Τετράδια «Εὐθύνης», 31, 'Αθήνα 1991, σ. 10-41.
33. The Cult of Cypriot Saints in Medieval Cyprus us Attested by Church Decorations and Icon Paintings, εις: The Sweet Land of Cyprus, Papers given at the Twenty-Fifth Jubilee Spring Symposium of Byzantine Studies, Birmingham (Μάρτιος 1991), Λευκωσία 1993, σ. 237-277.
34. Portraits of St. Theodosia in Five Sinai Icons, εις: Θυμίαμα στή μνήμη της Λασκαρίνας Μπούρα, I-II, 'Αθήνα 1994, σ. 213-219.
35. Icones du 13ème siècle au Sinai avec des portraits des donateurs ou des inscriptions votives, εις: XVIIIth International Congress of Byzantine Studies, Μόσχα, Αὐγουστος 1991 (ὅπό ἔκδοσιν).
36. A Vita Icon of Moses in St. Catherine's Monastery at Sinai εις: Τιμητικός τόμος γιά τόν Kurt Weitzmann, Princeton (ὅπό ἔκδοσιν).

Λήμματα σέ καταλόγους

1. Βυζαντινή Τέχνη-Τέχνη Εὐρωπαϊκή. Κατάλογος της 'Ενάτης 'Εκθέσεως του Συμβουλίου της Εὐρώπης, 'Αθήνα 1964 (ἔκδοση στά ελληνικά, γαλλικά και αγγλικά). 237 λήμματα σχετικά μέ ἀντικείμενα γλυπτικής, ζωγραφικής και μικροτεχνίας ἀπό τόν 5ο ἔως τόν 16ο αἰώνα.
2. Illuminated Greek Manuscripts from American Collections. An Exhibition in Honor of Kurt Weitzmann. The Art Museum, Princeton University, 1973, σ. 211-212.
3. From Byzantium to El Greco. Greek Frescoes and Icons. Catalogue of the Exhibition of the Royal Academy of Arts, London 1987, ἀριθ. 54, σ. 184-185.

Βιβλιοκρισίες

1. S. Dufrenne, Programmes iconographiques des églises byzantines de Mistra, Paris 1970, εις: BZ 64 (1971), σ. 388-392.
2. R. Stichel, Studien zum Verhältnis von Text und Bild spät- und nach-byzantinischer Vergänglichkeitsdarstellungen, Wien 1971, εις: BZ 66 (1973), σ. 115-117.
3. Π. Μ. Μυλωνᾶς, Athos. Formes dans un lieu sacre, 'Αθήνα 1974, εις: 'Ελληνικά 27 (1974), σ. 409-414.
4. M. Sacoroulo, La Theotokos à la mandorle de Lythrankomi, Paris 1975, εις: 'Ελληνικά 29 (1976), σ. 197-200.
5. A. H. S. Megaw - E. J. W. Hawkins, The Church of the Panagia Kanakaria at Lythrankomi in Cyprus. Its Mosaics and Frescoes, DOS XIV, Washington, D.C. 1977, εις: 'Ελληνικά 33 (1981), σ. 446-449.
6. N. P. Ševčenko, The Life of Saint Nicholas in Byzantine Art, Turin 1983, εις: Byzantinoslavica XLVII (1986), σ. 237-239.
7. O. Demus, The Mosaics of San Marco in Venice, Chicago and London 1984, εις: ArtB LXXI (1989), σ. 132-134.

Διάφορα

1. Βυζαντινή Τέχνη-Τέχνη Εὐρωπαϊκή, 'Εποχές ('Αθήνα, Μάρτιος 1964, ἀριθ. 10), σ. 60-63.
2. The Art of Byzantium, The Greek Heritage 1, 3 (1964), σ. 5-21.
3. Mistra. Alte Kirchen und Klöster Griechenlands. Ein Begleiter zu den byzantinischen Städten (ἔκδ. Evi Melas) (Dumont Shaugberg), Cologne 1972, σ. 198-209.
4. 'Η βυζαντινή εἰκόνα, Νέα Δομή ('Αθήνα, 'Οκτώβριος 1976), σ. 34-68.
5. 'Αναστάσιος 'Ορλάνδος - 'Ο βυζαντινολόγος, εις: 'Αναστάσιος 'Ορλάνδος. 'Ο ἄνθρωπος και τό ἔργο του. 'Εκδοση της 'Ακαδημίας 'Αθηνών, 'Αθήνα 1978.

6. The Expressive Language of Byzantine Painting, *Ζυγός 1* (1982), σ. 92-100.
7. Δυτικά στοιχεία στην τέχνη του Μυστρά, *Τέχνη και Λόγος* ('Αθήνα, 'Οκτώβριος 1985), σ. 13-19.
8. 'Η συλλογή μέ δυτικοευρωπαϊκές γκραβούρες της 'Εθνικής Πινακοθήκης, *Τέχνη και Λόγος* ('Αθήνα, Νοέμβριος 1985), σ. 12-16.
9. A Historical Note on the Art Collection of the National Technical University, Western European Paintings from the Former Collections of the National Technical University of Athens, National Gallery, Athens 1987, σ. 17-22.

'Ανακοινώσεις σέ έπιστημονικά συνέδρια

1. Stylistic Trends in Monumental Painting of Greece at the Beginning of the Fourteenth Century, εις: Symposium: L'art byzantin au debut du XIve siècle, Belgrade-Gračanica, 'Οκτώβριος 1973 (δημοσιευμένη).
2. The Underworld in Byzantine Art. An Unusual Version of the Last Judgement in a Thirteenth-Century Fresco in Attica, εις: Tenth Spring Symposium of Byzantine Studies of the University of Birmingham: The Byzantine Underworld. Heroic Poetry and Popular Tradition, Μάρτιος 1976 (δημοσιευμένη).
3. Wall Painting of the Eleventh and Twelfth Centuries in Greece, εις: Symposium. The Venetian Mosaics and their Byzantine Sources, Dumbarton Oaks, Washington, D.C., Μάιος 1978 (δημοσιευμένη).
4. Classical Elements in the Wall Paintings of Mistra, εις: Thirteenth Spring Symposium of Byzantine Studies of the University of Birmingham: Byzantium and the Classical Tradition, Μάρτιος 1979 (δημοσιευμένη).
5. Quelques remarques sur le style des fresques de l'église de Sion à Ateni, Géorgie, εις: Terzo Simposio Internazionale sull'Arte Georgiana: L'Arte Georgiana dal IX al XIV secolo, Bari-Lecce, 'Οκτώβριος 1980 (δημοσιευμένη).
6. Reflections of Constantinopolitan Styles*in Georgian Monumental Painting, εις: XVI. Internationaler Byzantinistenkongress, Wien, 'Οκτώβριος 1981 (δημοσιευμένη).
7. Les mosaïques de la Nea Moni de Chios, εις: Seminario Internazionale di Studi su: La Grecia paleocristiana e bizantina. XXXI Corso di Cultura sull'Arte Ravennate e Bizantina, Ravenna, 'Απρίλιος 1984 (δημοσιευμένη).
8. L'icone byzantine (emplacement, usage, etc.), εις: Seminario Internazionale: Ogetti e Messaggio. Centro di Studi Bizantini dell'Università di Bari. Σεπτέμβριος 1984.
9. Les icones de Chypre du XIIIe siècle και La peinture monumentale de Chypre au XIIIe siècle, εις: Seminario Internazionale di Studi su: Cipro e il Mediterraneo Orientale. XXXII Corso di Cultura sull'Arte Ravennate e Bizantina, Ravenna, Μάρτιος 1985 (ή πρώτη ανακοίνωση είναι δημοσιευμένη).
10. Palaeologan Mistra and the West, εις: First International Byzantine Conference. European Cultural Center of Delphi, Δελφοί, 'Ιούλιος 1985 (δημοσιευμένη).
11. Thirteenth-Century Icon Painting in Cyprus, εις: Colloquium, XVIIth International Congress of Byzantine Studies, Washington, D.C., Αύγουστος 1986.
12. La peinture des icônes byzantines aux environs de 1200, εις: Symposium. Studenica et l'art byzantin autour de l'année 1200, Belgrade-Studenica. Σεπτέμβριος 1986 (δημοσιευμένη).
13. Le portrait d'un roi de Géorgie sur une icône du monastère du Mont-Sinaï, εις: V Simposio Internazionale di Arte e Cultura Georgiana, Pavia, Σεπτέμβριος 1986.
14. Byzantine Icons, εις: XXIth Spring Symposium of Byzantine Studies of the University of Birmingham: The Byzantine Eye; Word and Perception, Μάρτιος 1987.
15. Western Elements in 13th-Century Icons at Sinai, εις: Second Conference of the Society for the Study of the Crusaders and the Latin East, μέ τή συνεργασία τών Τμημάτων τής 'Ιστορίας του 'Εβραϊκού Πανεπιστημίου τής 'Ιερουσαλήμ και του Πανεπιστημίου τής Haifa: The Latin Establishments in the Levant and the Crusades, Jerusalem and Haifa, 'Ιούλιος 1987.
16. Monumental Painting in Western Georgia and its Palaeologan Connections, εις: Symposium: Byzantium and the Caucasus. Confrontation and Interaction between the Empire, Armenia, and Iberia. Dumbarton Oaks, Washington, D.C., 29 'Απριλίου-1 Μαΐου 1988.
17. 'Η ζωγραφική τής Παντάνασσας στόν Μυστρά και τά ρεύματα τής βυζαντινής ζωγραφικής στις άρχές του 15ου αιώνα, εις: 'Ογδοο Συμπόσιο τής Χριστιανικής 'Αρχαιολογικής 'Εταιρείας, 'Αθήνα, Μάιος 1988.
18. The Dream World of the Pantanassa at Mistra: Painting at the End of Byzantium, εις: Symposium. The Twilight of Byzantium. Political, Spiritual, and Cultural Life in Byzantium during the Fourteenth and Fifteenth Centuries. Colloquium που οργανώθηκε άπό τό Πανεπιστήμιο του Princeton, Μάιος 1989 (δημοσιευμένη).
19. Thirteenth-Century Icon Painting in the Eastern Mediterranean: Iconography and Function, εις: Conference. Iconography at the Crossroads, Princeton, Μάρτιος 1990.
20. La presence géorgienne au monastère du Sinaï, comme elle est attestée par ses icones, εις: Συμπόσιο για τίς σχέσεις τής βυζαντινής και τής γεωργιανής τέχνης, υπό τήν αιγίδα τής Χριστιανικής 'Αρχαιολογικής 'Εταιρείας, 'Αθήνα, 'Ιούνιος 1990.
21. Οί άγιοι στις εικόνες τής Κύπρου: τέχνη και λατρεία. Εισήγηση στό 25ο Συμπόσιο Βυζαντινών Σπουδών του Πανεπιστημίου του Birmingham, 25-28 Μαρτίου 1991.